

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2005-2006

25 november 2005

VERSLAG VAN DE VLAAMSE REGERING

Vlaamse vinger aan de Europese pols

Overzicht van voor Vlaanderen belangrijke EU dossiers in 2005

Juli 2005

GEDACHTEWISSELING

over de dossiers inzake Leefmilieu en Natuur

VERSLAG

**namens de Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij
en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
uitgebracht door de heer Erik Matthijs**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Patrick Lachaert.

Vaste leden:

de heren Pieter Huybrechts, Stefaan Sintobin, mevrouw Marleen Van den Eynde, de heren Wim Van Dijk, Frans Wymeersch;

mevrouw Hilde Crevits, de heer Erik Matthijs, de dames Tinne Rombouts, Joke Schauvliege;

de heer Karlos Callens, mevrouw Stern Demeulenaere, de heer Patrick Lachaert;

de heren Jos Bex, Bart Martens, André Van Nieuwkerke.

Plaatsvervangers:

de dames Agnes Bruyninckx, Katleen Martens, de heer Felix Strackx, mevrouw Gerda Van Steenberge, de heer John Vrancken;

de heer Jos De Meyer, mevrouw Trees Merckx-Van Goeij, de heren Frans Peeters, Jan Verfaillie;

de heer Jean-Marie Dedecker, mevrouw Dominique Guns, de heer Paul Wille;

de heren Herman Lauwers, Jacky Maes, Ludo Sannen.

Toegevoegde leden:

de heer Rudi Daems;

de heer Mark Demesmaeker.

Zie:

51-A (2004-2005)

– Nr. 1: Verslag van de Vlaamse Regering

INHOUD

	Blz.
I. INLEIDENDE UITEENZETTING.....	4
I.1. Kort overzicht van aflopende dossiers	4
I.2. Overzicht van de actuele en substantiële dossiers	5
I.2.1. De samenhang van duurzame ontwikkeling.....	5
I.2.2. Horizontale dossiers	6
I.2.3. Belangrijke lopende milieudossiers	7
I.3. Europese dossiers in aantocht	10
II. BESPREKING	11

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed besprak op 10 november 2005 het verslag van de Vlaamse Regering ‘Vlaamse vinger aan de Europese pols’, met een overzicht van de voor Vlaanderen belangrijke EU-dossiers in 2005.

De gedachtewisseling werd bijgewoond door mevrouw Frieda Brepoels en de heren Bart Staes en Dirk Sterckx, leden van het Europees Parlement.

Bij de start van de bespreking werd toelichting gegeven over de subsidiariteitstest die, op initiatief van het Comité van de Regio's, door de commissie op 1 december 2005 zal worden uitgevoerd. Over de subsidiariteitstest en de voorbereiding daarvan wordt afzonderlijk verslag uitgebracht.

I. INLEIDENDE UITEENZETTING

De heer *Jan Verheeke*, kabinetsmedewerker van de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, geeft een toelichting bij de dossiers inzake Leefmilieu en Natuur in het verslag van de Vlaamse Regering.

In een eerste deel van de toelichting worden de dossiers overlopen die grotendeels afgehandeld zijn. Vervolgens wordt ingegaan op de dossiers die van wezenlijk belang zijn en die momenteel ter discussie staan. De heer Verheeke wil trachten in hoofdlijnen te schetsen wat de Vlaamse standpuntinname was tot nog toe, zonder daarom in enige zin ex ante te verklaren wat het uiteindelijke Belgische standpunt of de Belgische houding zal zijn bij toekomstige onderhandelingen. Tot slot wordt ook aandacht besteed aan de dossiers die in de nabije toekomst zullen worden behandeld.

I.1. Kort overzicht van aflopende dossiers

Er zijn vooreerst vier afvaldossiers in de fase van afronding. Op de Raad van 14 oktober 2004 werd een politiek akkoord bereikt over de Verordening 259/93/EEG betreffende toezicht en controle op de overbrenging van afvalstoffen binnen, naar en uit de Europese Gemeenschap, over de richtlijn betreffende de afval van de winningsindustrieën en over

een nieuwe batterijenrichtlijn. In de drie gevallen heeft Vlaanderen zich voorstander getoond van een relatief sterke regeling. De dossiers zijn nu in tweede lezing, en een gemeenschappelijk akkoord valt te verwachten onder het Britse of onder het Oostenrijkse voorzitterschap (eerste helft van 2006). Tot slot is er het dossier van de sloopschepen. Op de Raad Milieu van 24 juni 2005 werden hierover conclusies aangenomen, met een oproep tot internationale actie rond sloopschepen.

Ook over drie dossiers die te maken hebben met de implementatie van het Verdrag van Aarhus werd hetzij een akkoord bereikt, hetzij een impasse. Op de Raad van 20 december 2004 werd een politiek akkoord bereikt over een verordening die moet leiden tot toepassing van het verdrag op de communautaire instellingen; er is een gemeenschappelijk akkoord bereikt in juli 2005. Ten vroegste in januari 2006 gaat dit dossier in tweede lezing bij Parlement en Raad. Er werd, ten tweede, al een gemeenschappelijk akkoord bereikt tussen Raad en Europees Parlement over de ontwerpverordening tot instelling van een ‘Pollutant Release and Transfer Register’ (PRTR): een voor het publiek toegankelijk register met betrekking tot de emissies naar lucht, water en bodem en de transfer van afval op basis van door de lidstaten gerapporteerde gegevens. Tot slot is er het voorstel van richtlijn betreffende toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden: dit dossier bevindt zich in een impasse en is voor onbepaalde tijd opgeschort.

Over twee onderling verbonden klimaatdossiers werd een politiek akkoord bereikt op de Raad van 14 oktober 2004, met name over de richtlijn en de verordening betreffende de beperking van emissies van fluorhoudende broeikasgassen die gebruikt worden als koelvloeistof. De richtlijn betreft gefluoreerde gassen in auto's, de verordening betreft gefluoreerde gassen in koelkasten, andere airconditioning, uitrusting voor warmtepompen en brandblusapparaten. De bijdrage van het Vlaamse Gewest was hier vooral gericht op het tijdspad waarin de doelen moeten gehaald worden. Deze dossiers zijn nu in tweede lezing onder het Britse voorzitterschap met als doel een mogelijk gemeenschappelijk akkoord voor het einde van 2005.

Wat het luchtbeleid aangaat, is er de afronding van de herziening van richtlijn 1999/32/EG tot vermindering van het zwavelgehalte van bepaalde vloeibare brandstoffen, die een luik bevat betreffende een maximum zwavelgehalte voor mariene dieselbrandstoffen. Op

vraag van het Europees Parlement werd een verdere reductie van het zwavelgehalte in het vooruitzicht gesteld in een tweede fase, aan de hand van een herzieningsclausule. Onder het Luxemburgse voorzitterschap werd een gemeenschappelijk standpunt bereikt in tweede lezing.

Wat betreft de ontwerprichtlijn betreffende de bescherming van het grondwater tegen verontreiniging – in uitvoering van de Kaderrichtlijn Water – werd op de Raad van 24 juni 2005 een compromis bereikt inzake het heikele punt van de nitraten. Het Luxemburgse voorzitterschap koos voor het behoud van de ‘uitzondering’ voor nitraten afkomstig van landbouw, op voorwaarde van een verklaring van de Europese Commissie dat zij tegen maart 2007 een eerste vooruitgangrapport over de implementatie van de Kaderrichtlijn Water zou publiceren, met bijzondere aandacht voor de problematiek van de nitraatvervuiling. Dit lag min of meer in lijn met het standpunt dat het Vlaamse Gewest ingenomen had. Een gemeenschappelijk akkoord hierover werd bereikt.

Over het voorstel van richtlijn betreffende de kwaliteit van het zwemwater werd op de Raad van 10 juni 2004 een moeizaam eerste politiek akkoord bereikt. De onenigheden met het Europees Parlement werden nu onder Brits voorzitterschap uitgepraat in tweede lezing en een gemeenschappelijk akkoord werd bereikt in conciliatie op 12 oktober 2005.

I.2. Overzicht van de actuele en substantiële dossiers

De heer Verheeke wil deze dossiers zoveel mogelijk in hun samenhang beschrijven en daarbij drie grote clusters onderscheiden: de samenhang van discussies in verband met duurzame ontwikkeling, de daaruit voortvloeiende Europese horizontale processen, en vervolgens enkele strategische milieudossiers.

I.2.1. De samenhang van duurzame ontwikkeling

Lissabonstrategie

Bij de processen inzake duurzame ontwikkeling staat de Lissabonstrategie centraal. Deze strategie werd op de Europese Top van 22 en 23 maart 2005 aan een halftijdse herziening onderworpen en meer nog dan in het verleden georiënteerd naar groei en tewerkstelling. De Europese Raad herbevestigde wel de drie

dimensies van de Lissabonstrategie – de economische, sociale en ecologische – en maakte melding van de “algemene context van duurzame ontwikkeling” waarbinnen de strategie zich bevindt. Bovendien heeft de Europese Top geïntegreerde richtsnoeren aangenomen. Op grond van deze richtsnoeren dienen de lidstaten nationale plannen op te stellen, onder meer in verband met milieu. Een specifiek implementatieluik betreft het zogenaamde Milieu Technologie Actie Plan (ETAP). Milieutechnologie werd door de Europese Top uitdrukkelijk erkend als een bijdrage voor groei en werkgelegenheid en dus voor het Lissabonproces. Voor het einde van 2005 dienen de lidstaten een afzonderlijk plan ter bevordering van milieutechnologie voor te leggen, dat dan ook het voorwerp zal uitmaken van een afzonderlijk agenda-punt op de Europese Top.

Duurzame ontwikkeling

Complementair aan de Lissabonstrategie wordt nog steeds gewerkt aan een Europese strategie voor Duurzame ontwikkeling, met doelstellingen en maatregelen voor een aantal prioritaire thema's: natuurlijke hulpbronnen, klimaat, volksgezondheid, mobiliteit, sociale inclusie en vergrijzing. De Europese Top van 16 en 17 juni 2005 nam reeds een verklaring aan over de leidinggevende principes van deze strategie. Op de Raad Milieu van 17 oktober 2005 werd een document rondgedeeld waarin de hoofdlijnen van de herziening aangegeven waren. De Commissie hoopt eerlang een ontwerp van de herziene strategie uit te brengen. Daarna volgt een consultatie in verschillende raadsformaties, met de bedoeling om de herziene Europese strategie aan te nemen op de Europese Raad van juni 2006. De Britten zullen in dit verband overigens ook het zogenaamde Cardiff-proces tot integratie van het milieubeleid in andere sectoren, gelanceerd onder het voorgaande Britse voorzitterschap, aan een evaluatie onderwerpen. De conclusies van deze evaluatie dienen eveneens als bouwsteen voor de herziening van de Europese Strategie Duurzame Ontwikkeling.

Vlaams standpunt

Vanuit het milieubeleid heeft Vlaams minister Kris Peeters al deze ontwikkelingen nauwgezet laten opvolgen. Eenmaal de Europese Lissabonstrategie herzien was, hebben er intensieve besprekingen plaatsgevonden in de schoot van de Vlaamse Regering, met het oog op het opstellen van een Vlaamse Lissabonstrategie. Deze Vlaamse strategie vormde onmiddellijk ook de bijdrage voor de Belgisch nati-

onale strategie. In beide gevallen werd vanuit het milieubeleid ingestaan voor de invulling van een milieuluik in overeenstemming met de Europese strategie en de richtsnoeren. De Belgische nationale strategie zal op zijn beurt ingebracht worden bij Europa, en bepaalt dus mee de sfeer voor het verdere verloop van het Lissabonproces. Op dit moment werkt Vlaanderen bovendien mee aan het opstellen van een plan inzake milieutechnologie. Voor het overige worden vanuit het milieubeleid de dossiers opgevolgd betreffende duurzame ontwikkeling wanneer en in zover er milieuaspecten aan kleven.

I.2.2. Horizontale dossiers

De ontwikkelingen in verband met het Lissabonproces en de strategie duurzame ontwikkeling schijnen ver van het milieubeleid af te staan, maar toch hebben ze volgens de heer Verheeke een grote relevantie. Met name wegen ze door op horizontale processen die van wezenlijk belang zijn voor het milieubeleid en het milieu: ten eerste het dossier inzake ‘better regulation’, ten tweede de dienstenrichtlijn en ten derde de financiële perspectieven.

Betere regelgeving

Een prioriteit van het Britse voorzitterschap en van de Commissie betreft het thema ‘Better Regulation’ of betere regelgeving. Sinds enige tijd werkt de Raad Competitiviteit rond dit thema, deels met het oog op verminderde administratieve lasten voor bedrijven. Betere regelgeving valt uiteen in drie luiken: ‘simplification’ (of vereenvoudiging van bestaande richtlijnen), impact-analyse (of evaluatie vooraf van nieuwe wetgevende voorstellen) en tot slot ‘screening’ (of het wieden in de reguleringsvoorstellen die door jarenlange blokkering voorbijgestreefd zijn).

Op de Raad Milieu van 17 oktober 2005 werd een debat gehouden over de wenselijke aard van de impactevaluaties, aan de hand van de impactevaluatie die de Commissie heeft uitgevoerd bij de Thematische Strategie over Luchtkwaliteit. Namens België heeft minister Peeters daar gesteld dat betere regelgeving een belangrijke prioriteit is, wat echter niet inhoudt dat er gekomen moet worden tot een afbouw van de milieudoelstellingen van het Verdrag. België en Vlaanderen hebben volgens de minister immers alle belang bij een goed uitgebouwde Europese milieuregelgeving, met het oog op een ‘even speelveld’ voor de bedrijven in de verschillende lidstaten. Minister

Peeters wees hierbij, in het licht van de Lissabonstrategie, op het belang van de gelijkwaardigheid van de drie pijlers van duurzame ontwikkeling. Ook op de Raad Milieu van 17 oktober 2005 werd de voorzitter van de Commissie Milieu van het Europees Parlement, de heer Karl Heinz Florenz, uitgenodigd voor een informele discussie met de ministers. Het Europees Parlement concentreert zich op de implementatie van Europese regelgeving: met name het vraagstuk welke Europese maatregelen en methoden om welke redenen succesvol blijken te zijn.

Dienstenrichtlijn

Eveneens prioritair voor het Britse voorzitterschap is het ontwerp van dienstenrichtlijn – de zogenaamde Bolkensteinrichtlijn – dat tot doel heeft om de belemmeringen weg te werken die de Europese interne dienstenmarkt in de weg staan. Dit voorstel vloeit voort uit het Lissabonproces, met name uit de centrale doelstelling om van de Europese economie de meest concurrerende en dynamische kenniseconomie ter wereld te maken. Het ontwerp hanteert hiertoe een horizontale aanpak: het voorziet in een algemeen juridisch kader dat van toepassing is op alle diensten en op alle belemmeringen van diensten. Bijgevolg is het in principe ook van toepassing op leefmilieudiensten (drinkwatervoorziening, afvalophaling en -verwerking, erkende milieudienstverleners enzovoort), evenals op alle milieureglementering die betrekking heeft op diensten. Tijdens de Europese Top van einde maart 2005 verklaarden de Raad en de Commissie dat ze de nog vast te stellen amendementen van het Europees Parlement positief zouden volgen, binnen de contouren van een aantal voorwaarden – onder meer een aanvaardbare invulling van het ‘land van oorsprong’-beginsel. Het Britse voorzitterschap hoopt aldus tegen de Raad Concurrentievermogen van 28 en 29 november 2005 een politiek akkoord te bereiken.

Bij het opvolgen van dit dossier heeft de minister vanuit leefmilieustandpunt de positie gehuldigd in principe niet tegen deze richtlijn te zijn. Tegelijk is het wel belangrijk ervoor te zorgen dat het beschermingsniveau voor een gezond leefmilieu evenals het Europese ‘milieu-acquis’ gevrijwaard wordt, evenals deze aspecten van het Vlaamse milieu-acquis die beantwoorden aan de specifieke noden van het milieu en de volksgezondheid in Vlaanderen. Na het variapunt dat de minister in dit verband heeft ingebracht in de Raad Milieu, is de verdere inbreng gericht op

de Vlaamse standpuntbepaling, waarbij de minister de nodige tekstamendementen voorstelt.

Financiële perspectieven en verordening LIFE+

Een derde horizontaal dossier waarbij er een zeker verband is met de Lissabonstrategie, is de discussie van de financiële perspectieven 2007-2013. Begin oktober 2005 heeft het Britse voorzitterschap laten blijken te zullen streven naar het bereiken van een globaal akkoord op de Europese Raad van 15 en 16 december 2005. De desbetreffende onderhandelingen worden intensief besproken in de schoot van de Vlaamse regering, en de minister volgt uitaard deze werkzaamheden op. De tegenstellingen op Europees vlak zijn, zoals bekend, nog erg groot.

Begin oktober 2005 werd ook duidelijk dat het voorzitterschap streeft naar gedeeltelijke politieke akkoorden in de verschillende bevoegde raadsformaties over de onderscheiden fondsen en programma's. Voor het milieudomein gaat dit over het LIFE-programma en -fondsen. Het oorspronkelijk voorstel van de Commissie voor het nieuwe LIFE+ instrument ging uit van een beperking tot beleidsondersteunende activiteiten met Europese inslag: een pijler 'governance and implementation' (75-80 percent) en een pijler 'information and communication' (20-25 percent). De Commissie was dus van oordeel dat de grote investeringen in bijvoorbeeld natuurbehoud alsook de onderzoekssteun in verband met milieu gefinancierd zouden moeten worden uit de budgettaire enveloppes voor andere sectoren, via een geïntegreerde aanpak en in lijn met de Lissabonstrategie. In de loop der onderhandelingen is duidelijk geworden dat dit niet vlot zou verlopen. Vandaar dat nu bij de nieuwe verordening LIFE+ toch ter discussie staat om er vooralsnog een onderzoeks- en een natuurluik aan toe te voegen.

Het Vlaamse standpunt luidt dat het weghalen van de middelen voor natuur en voor milieutechnologie uit het LIFE-systeem problematisch is, zolang de integratie van deze bekommernissen in de andere fondsen niet sluitend gewaarborgd is. Daarom wordt er gepleit voor een afzonderlijk technologie- en een natuurluik in de context van LIFE+.

I.2.3. Belangrijke lopende milieudossiers

Naast de horizontale dossiers zijn er drie substantiële milieudossiers: REACH, klimaatbeleid en luchtbeleid. Op het luchtbeleid zal dieper worden ingegaan

in de vergadering van de commissie Leefmilieu van 1 december 2005 naar aanleiding van de subsidiariteitstest.

REACH

De ontwerpverordening 'REACH', wat staat voor Registratie, Evaluatie en Autorisatie van Chemische stoffen, staat bovenaan de prioriteitenlijst van het Britse voorzitterschap. Begin september 2005 heeft het voorzitterschap een eerste compromistekst voorgelegd die betrekking had op bijna het gehele REACH-ontwerp. Op de Raden Competitiviteit en Milieu van oktober 2005 werden oriënterende of openbare debatten gehouden. Nu ligt een formeel compromisvoorstel voor.

Deze verordening zal in de plaats komen van tientallen bestaande richtlijnen en verordeningen en bestaat uit drie grote onderdelen:

- ten eerste zou aan de producenten en importeurs van chemische stoffen de verplichting worden opgelegd om hun geproduceerde of ingevoerde stoffen bij een op te richten agentschap te laten registreren, waarbij ook een aanlevering dient te gebeuren van gegevens, van een zekere risico-beoordeling en waarbij basismaatregelen moeten worden genomen;
- in een tweede fase voorziet de regeling in een proces van evaluatie – enerzijds dossierevaluatie door het agentschap, anderzijds stoffenevaluatie door het agentschap en/of de lidstaten;
- als derde onderdeel wordt bepaald in welke gevallen een producent, invoerder of 'downstream user' een vergunning moet hebben voor het op de markt brengen of het eigen gebruik van die stoffen die als zorgwekkend gelden. Een dergelijke vergunning vereist een voorafgaande risico-evaluatie, die moet aantonen dat het betrokken gebruik weinig risico's inhoudt of dat de socio-economische voordelen opwegen tegen de eraan verbonden risico's. De beschikbaarheid van minder gevaarlijke alternatieven moet ook worden overwogen – in lijn met het substitutiebeginsel.

De werkzaamheden binnen de bijzondere Europese Raadswerkgroep concentreren zich, op basis van het door het Britse voorzitterschap ontworpen compromisvoorstel, momenteel op de bespreking van concrete amendementen van de lidstaten. De Belgische

standpunten die in deze context worden verdedigd, worden voorbereid in Belgische coördinatiewerkgroepen waarvan de gewestelijke overheden deel uitmaken. Zoals geweten, is REACH een dossier dat in belangrijke mate ressorteert onder de federale bevoegdheden. De onderhandelingen over de Belgische standpuntinname zijn dan ook in hoofdzaak het voorwerp van een dynamisch overleg tussen de federale beleidsdomeinen 'leefmilieu' en 'economie', en het is binnen die dynamiek dat een evenwicht wordt nagestreefd. De Vlaamse bijdrage is er op dit moment op gericht deze gesprekken vlot te laten verlopen, zodat er vanuit Belgische zijde een constructieve inbreng kan worden gegeven.

Het basismandaat waarmee het Vlaamse Gewest aan de gesprekken deelneemt, gaat ervan uit dat het met het oog op milieu en gezondheid – een zorg die ook vervat is in het Vlaamse regeerakkoord – noodzakelijk is om te komen tot een relatief ambitieuze REACH-verordening. Hierbij moet er ook oog zijn voor de uitvoerbaarheid. Waar mogelijk dient de ontwerpverordening bijgestuurd te worden om de eraan verbonden kosten en administratieve lasten te beperken. Een andere doelstelling van REACH bestaat er immers in de competitiviteit te verhogen, en ook de innovatie te stimuleren. Tot slot moet gewaakt worden over de werkbaarheid, met name van de implementatieverplichtingen die zullen ontstaan voor het Vlaamse Gewest.

In die lijn van 'het juiste evenwicht' heeft minister Kris Peeters op de Raad van Milieuministers op 17 oktober 2005 namens België – en op grond van de eerder vermelde dynamiek tussen 'leefmilieu' en 'economie' – volgende standpunten vertolkt: (1) België blijft pleiten voor een verbetering van de informatieverstrekking met betrekking tot gevaarlijke stoffen, in het bijzonder de meest zorgwekkende; (2) België is van oordeel dat er geen vergunningen mogen worden toegekend indien er veiliger alternatieven beschikbaar zijn tegen een redelijke en vergelijkbare kost en wanneer de socio-economische voordelen niet opwegen tegen de risico's die het gebruik van de betrokken stof met zich meebrengt; (3) wat de aanwezigheid van chemische stoffen in artikelen betreft, is België van oordeel dat elke stof die intentioneel vrijkomt uit een artikel, bijvoorbeeld inkt uit een inktpatroon, moet behandeld worden als om het even welke andere stof of preparaat; (4) wat de stoffen betreft die niet intentioneel uit artikelen vrijkomen, is België het eens met het streven om te komen tot een betere toepasbaarheid in de praktijk, door zich louter te richten op

de aanwezigheid in artikelen van de als meest zorgwekkend geïdentificeerde stoffen; (5) in eerdere, ook door Vlaanderen bijgetreden Belgische standpunten werd aangedrongen op heel duidelijke criteria voor de voorstellen tot prioriteitstelling inzake te registreren stoffen die in volumes tussen 1 en 10 ton op de markt worden gebracht, zonder dat dit zou leiden tot te weinig informatie voor het verantwoord omgaan met gevaarlijke stoffen.

De heer Jan Verheeke verwijst voor de andere aspecten van de Vlaamse standpuntbepaling inzake de ontwerpverordening naar het antwoord van de minister op de vraag om uitleg van de heer Rudi Daems over het beleid inzake milieugevaarlijke stoffen en de noodzaak om de Europese REACH-verordening uit te voeren (*Hand. Vl. Parl. 2005-2006, C52*).

Wat is nu het verdere verloop? Het Britse voorzitterschap hoopt tegen de Raad Competitiviteit van 28 en 29 november 2005 een politiek akkoord te bereiken. Het voorzitterschap legt zich momenteel nog niet zomaar neer bij de vraag van Duitsland om van dit voornemen af te zien. Door de nakende regeringswissel, wenst Duitsland immers meer tijd om de nieuwe regering toe te laten het voorstel te bestuderen. Duitsland suggereerde voor de komende Raad Competitiviteit dan ook een louter voortgangsrapport. Het voorzitterschap maakte al duidelijk dat louter een voortgangsrapport zeker niet kan volstaan. Verwacht wordt dat Europese besprekingen midden november 2005 meer duidelijkheid zullen brengen. Mogelijk is dat er een oriënterend debat zal plaatsvinden op de Raad Competitiviteit over de amendementen van het Europees Parlement na eerste lezing (dus niet enkel over een voortgangsrapport). Een dergelijk oriënterend debat zou dan ook moeten of kunnen plaatsvinden in de eerstvolgende Raad Milieu. Maar dat zal moeten blijken op de eerstvolgende vergadering van het Comité van Permanente Vertegenwoordigers (Coreper).

Klimaatbeleid

Het laatste substantieel dossier waarop de heer Verheeke wil ingaan betreft de ontwikkelingen in het klimaatbeleid. Het meest in het oog springende zijn vanzelfsprekend de multilaterale klimaatonderhandelingen. Eind 2005 zullen er in het kader van het klimaatverdrag onderhandelingen starten over een regime na 2012. De Europese onderhandelingspositie met betrekking tot het toekomstige globale klimaatregime moest dus tot stand gebracht worden, met als

uitgangspunt de conclusies van de Europese Top van maart 2005 betreffende de langetermijndoelstellingen.

De Raad Milieu van 17 oktober 2005 heeft raadsconclusies aangenomen met betrekking tot dit mandaat. Een belangrijke deekwestie bij deze tekst over het onderhandelingsmandaat voor de Klimaatconferentie was hoe het verder moet met het Europese emissierechtensysteem. Meer specifiek zijn op dit moment de kleinschaligere installaties – waarvan het tonnage aan CO₂-emissies kleiner is dan 25.000 ton – verplicht om tot deze emissiehandel toe te treden, terwijl deze types installaties maar een relatief klein deel van de emissies uitmaken. Deze bedrijven worden dan ook geconfronteerd met een teveel aan administratieve verplichtingen terwijl hun te verhelpen aandeel in de emissies relatief weinig voorstelt. Het is beter over te gaan tot meer eenvoudige maatregelen die een vergelijkbaar effect ressorteren, bijvoorbeeld de auditconvenant. Minister Peeters heeft namens België verklaard dat het niet zo gelukkig lijkt om nu al aan de onderhandelingspartners op de klimaatop in Montreal te gaan verkondigen dat er een fout zit in het emissiehandelsysteem. Maar tegelijkertijd heeft de minister, samen met Nederland, Polen en Italië, met kracht beklemtoond dat de Europese Commissie er zich formeel toe moest engageren om binnen de kortst mogelijke tijd initiatieven te nemen teneinde dit probleem van overregulering op te lossen. Daarop heeft de Commissie verklaard de suggestie in overweging te willen nemen om de categorieën kleinere installaties uit de regeling te halen. De minister heeft vervolgens nogmaals geïntervenieerd en gesteld dat dit reeds in de door de Commissie uit te brengen richtlijnen zou moeten staan met betrekking tot de tweede verhandelingsperiode, vanaf 2008. Uiteindelijk heeft het Britse voorzitterschap geconcludeerd dat er geen disproportionele lasten zouden mogen zijn voor deze categorieën van kleinere installaties.

Ook in verband met het onderhandelingsmandaat voor Montreal is de minister er – op dezelfde zitting van de Raad – in geslaagd om door enkele gerichte tussenkomsten een discussie tussen Duitsland en de andere lidstaten te deblokken, met name over de vraag hoe hard Europa het moest spelen om de eigen benadering (inzake het Kyoto-protocol en verhandelbare rechten) over laten nemen bij het klimaatregime na 2012. Dit komt nu neer op steun voor het initiëren van een proces onder alle landen die partij zijn bij de UNFCCC (United Nations Framework Convention on Climate Change) om een ‘post 2012 - regeling’

uit te werken die verder bouwt op reeds onder het Kyoto-protocol opgedane ervaringen. Het moet duidelijk zijn dat emissiehandel onderdeel uitmaakt van deze opgedane ervaringen.

Naast deze internationale onderhandelingen moet Vlaanderen natuurlijk de processen in het oog houden en mee helpen aanzwengelen die te maken hebben met uitvoering binnen of verbonden aan de Europese Unie. Twee aan het klimaatbeleid gerelateerde dossiers liggen aldus voor.

In de eerste plaats legt het Protocol van Kyoto geen doelstellingen op voor de broeikasgasemissies uit de internationale lucht- en scheepvaart (vaak ‘bunkers’ genoemd). De Commissie heeft in een mededeling voorgesteld om de luchtvaartemissies op te nemen in het EU-emissiehandelsysteem. Dit voorstel wordt momenteel besproken in de filières van de Raad Milieu. Het Vlaamse standpunt komt erop neer dat het belangrijk is te komen tot degelijke maatregelenpakketten met betrekking tot emissies van klimaatgassen vanuit luchtvaart en scheepvaart, vooraleer van een evenwichtig klimaatbeleid te kunnen spreken. De opname in het Europese emissiehandelsysteem van bijvoorbeeld luchtvaartemissies, moet in ieder geval goed afgewogen worden naar effectiviteit, tijdspad en haalbaarheid op het terrein. De koppeling van een dergelijk emissiehandelsysteem aan de algemene markt van emissierechten moet terughoudend benaderd worden, vermits dit kan leiden tot een algehele verstoring van de emissierechtenmarkt.

Een tweede aan het klimaatbeleid verbonden dossier betreft de normering voor personenvervoertuigen. In 1994 werd een akkoord bereikt tussen de lidstaten om het brandstofverbruik van personenvervoertuigen te reduceren tot 120g CO₂/km. Om deze doelstelling te bereiken werd in 1996 een strategie ter beperking van de CO₂-uitstoot door personenwagens aangenomen. Daar waar het grootste deel van deze strategie reeds uitgevoerd is of in uitvoering is, ligt nu het fiscale luik op tafel, in de vorm van een ontwerprijtlijn met drie basiselementen:

- de geleidelijke afschaffing van de registratiebelasting. Registratiebelasting wordt gezien als een obstakel voor het vrije verkeer van auto's op de interne markt. Er wordt wel in een overgangperiode voorzien van 5 tot 10 jaar;
- het instellen van een systeem voor de restitutie van de registratiebelasting. Dit is van belang bij de uit-

voer van personenauto's en om te vermijden dat er tweemaal registratiebelasting wordt betaald;

- een herstructurering van de grondslag van de registratiebelasting (in België belasting voor in verkeerstelling) en de jaarlijkse motorrijtuigenbelasting (in België verkeersbelasting).

Het Vlaamse basisstandpunt tot nog toe is dat het Vlaamse Gewest er voorstander van is dat de auto-industrie maatregelen zou nemen om de CO₂-uitstoot van voertuigen te verminderen. De voorkeur gaat hierbij uit naar vrijwillige overeenkomsten, maar indien die tegen 2008 niet tot de gewenste resultaten zouden leiden, moet er een Europese maatregel overwogen worden. Het Vlaamse Gewest gelooft dat aanvullend fiscaal beleid hierbij noodzakelijk is om de consument aan te zetten ook daadwerkelijk voertuigen met lage CO₂-uitstoot te kopen en wil overigens zelf tot dergelijke fiscale maatregelen komen indien deze niet op Europees vlak vastgesteld worden.

I.3. Europese dossiers in aantocht

Tot slot overloopt de heer Verheeke de milieudossier die op de agenda staan en in de nabije toekomst zullen behandeld worden. Een reeks voorstellen betreft hulpbronnen, stoffen en afvalstoffen.

Voor het najaar 2005 was er een thematische strategie in het vooruitzicht gesteld betreffende het beheer van de natuurlijke hulpbronnen. De strategie zou moeten fungeren als richtsnoer voor toekomstige Europese richtlijnen en verordeningen, met als doel te komen tot een absolute ontkoppeling van hulpbronnengebruik enerzijds en economische groei anderzijds. De Europese Commissie heeft deze strategie nog niet uitgebracht.

Ook het verwachte Commissievoorstel inzake een thematische strategie betreffende afvalpreventie en -recyclage werd nog niet uitgebracht. Door streefcijfers en instrumenten voor te stellen voor afvalpreventie en -recyclage zouden de hiaten in de Europese afvalregelgeving worden opgevuld. Deze thematische strategie kadert – net zoals de andere thematische strategieën – in de 'Better Regulation'-oefening: één van de doelen van de thematische strategieën is dat zij de reeds bestaande regelgeving rond een bepaald thema op elkaar afstemmen.

Eveneens is het wachten op het aangekondigde commissievoorstel betreffende een thematische strategie

bodem. Onder Oostenrijks voorzitterschap zou er in de eerste helft van 2006 op raadsniveau een debat kunnen worden gevoerd of conclusies kunnen worden aangenomen.

Een voorstel van pesticidenstrategie moet nog uitgebracht worden. Het Britse voorzitterschap heeft besloten deze strategie te laten bespreken in de Landbouwraad. Onder Oostenrijks voorzitterschap zullen conclusies worden aangenomen.

Over de Kwikstrategie werden conclusies aangenomen op de Raad van 24 juni 2005. De Commissie zou een ontwerpverordening inzake kwik uitbrengen in het late najaar van 2005. In de toekomst zal de nadruk evenwel liggen bij internationale acties.

Daarnaast komen nog enkele afzonderlijke topics op de agenda. Wat duurzame mobiliteit betreft, concentreert de discussie op Europees vlak zich op dit ogenblik voornamelijk op de verdere ontwikkeling van de zogenaamde Euro-normen, met name strengere emissiestandaarden inzake fijn stof en NO_x voor personenvoertuigen en lichte bedrijfsvoertuigen op diesel. De meeste lidstaten lijken voorstander van een tweestappenbenadering: de Euro-V-norm voor fijn stof tegen 2008 en Euro-VI voor NO_x tegen 2013. Er is hier een belangrijk verband met de Europese luchtstrategie en de daaraan verbonden andere maatregelen.

Er is ook een thematische strategie inzake stedelijk milieu aangekondigd, waarin alle aspecten van duurzame stadsontwikkeling behandeld zullen worden. Praktisch is het onder meer de bedoeling te komen tot een verplicht stedelijk milieubeleidsplan en verplicht stedelijk plan voor duurzaam stadsvervoer voor agglomeraties met meer dan 100.000 inwoners.

Een ander te verwachten dossier behelst de voorstellen van de Commissie om in uitvoering van de Kaderrichtlijn Water waterkwaliteitsnormen vast te stellen voor zowel 'prioritaire stoffen' als 'prioritaire gevaarlijke stoffen'. De tijdslimiet voor goedkeuring van deze voorstellen is december 2006, zoniet moeten de lidstaten zelf normen en maatregelen voorstellen. Deze normen horen in principe uiterlijk in 2015 gehaald te worden.

Een dossier dat snel terug in de actualiteit zal komen, is dat van de genetisch gemodificeerde organismen (GGO's). Denemarken bracht de kwestie op de raadstafel op 17 oktober 2005, met de stelling dat GGO's nu eenmaal hun plaats hebben veroverd op de

wereldmarkt en dat de EU meer sturend moet kunnen optreden op het wereldtoneel. Daarom vroeg Denemarken dat de Milieuraad van 2 december 2005 hierover een debat zou aangaan dat mogelijk kan uitmonden in een aantal aanbevelingen.

Nog een dossier dat volgens de spreker snel in de actualiteit zal komen, is dat van het mariene milieu. Er bestaat veel regelgeving met betrekking tot zeeën en oceanen. Tot op heden is er echter geen Europees gestructureerd samenhangend beleid. Het doel van de – recent uitgebrachte – Strategie Marien Milieu bestaat erin op kosteneffectieve wijze Europa's zeeën en oceanen te beschermen, met name door de ermee verbonden menselijke activiteiten duurzamer te maken. Samen met deze strategie stelt de Commissie een wetgevend instrument voor, onder de vorm van een kaderrichtlijn marien milieu.

Een laatste dossier onder de toekomstige actualiteit betreft het stappenplan ('roadmap') voor het bereiken van de biodiversiteitsdoelstelling tegen 2010. De EU heeft zichzelf tot doel gesteld tegen 2010 het verlies aan biodiversiteit te stoppen. Daartoe heeft zij een Strategie Biodiversiteit aangenomen in 1998, aangevuld met Actieplannen voor natuurlijke hulpbronnen, landbouw, visserij en economische samenwerking en ontwikkelingssamenwerking. De Commissie hoopt nu haar voorstel uit te brengen voor het einde van 2005, waarna bespreking zou volgen onder het Oostenrijkse voorzitterschap.

De concrete agenda van het Oostenrijkse voorzitterschap is op dit ogenblik onvoldoende bekend. De heer Verheee stelt voor daar in een latere commissievergadering op terug te komen.

II. BESPREKING

Invloed van Vlaanderen op het Europese milieubeleid

Mevrouw *Frieda Brepoels*, lid van het Europees Parlement, verwijst naar de hoorzitting over 'Vlaanderen en het Europees milieubeleid', die de MiNa-Raad op 10 juni 2005 organiseerde in het Vlaams Parlementsgebouw. Er werd een interessante discussie gevoerd over de rol die Vlaanderen kan spelen bij de totstandkoming van het Europese milieubeleid en de knelpunten in dat verband, onder meer wat de Belgische standpuntbepaling betreft. De heer Jos Delbeke, directeur van DG Leefmilieu van de Europese Commissie, deed de aanbeveling om vroeg in te treden in werkgroepen van de Europese Commissie. Het

Vlaamse Gewest doet dat volgens mevrouw Brepoels in die dossiers die belangrijk zijn voor Vlaanderen. Belangrijker is wellicht de wijze waarop Vlaanderen al dan niet kan wegen op de standpuntbepaling en de besluitvorming in de Raad. Op dit ogenblik wordt bijvoorbeeld een nieuwe batterijenrichtlijn besproken. Vlaanderen doet het zeer goed wat de inzameling en recyclage van batterijen betreft omdat een goed systeem werd uitgewerkt met de producenten en de distributie. In de Raad komt men echter niet tot het implementeren van dit degelijke systeem in de nieuwe richtlijn. In het Europees Parlement wordt nu een poging ondernomen om belangrijke elementen van dit systeem toch te integreren in de tekst. Indien dat niet lukt, zou dat voor Vlaanderen een achteruitgang kunnen betekenen wat de recyclagedoelstellingen inzake batterijen betreft. Een aantal lidstaten vindt het bijvoorbeeld niet nodig om de distributiesector erbij te betrekken en wil enkel de producenten verantwoordelijk stellen. De vraag is hoe Vlaanderen in de toekomst sterker kan wegen in dergelijke dossiers.

Tijdens de studiedag in juni 2005 werd ook gesproken over het meedelen van standpunten aan Europese parlementsleden. Landen zoals Groot-Brittannië informeren reeds lang nauwgezet de leden van het Europees Parlement, meerderheid zowel als oppositie, over de politieke standpunten die werden ingenomen bij de bespreking van ontwerp teksten en de resterende knelpunten. Dit vraagt veel inspanningen en het is niet realistisch dit op enkele maanden tijd te verwachten, maar toch is die werkwijze belangrijk om meer te wegen op Europese dossiers die tot exclusieve Vlaamse bevoegdheden behoren. Mevrouw Brepoels weet dat er nu reeds inspanningen gebeuren met de aanduiding van een Vlaamse milieu-attaché bij de Permanente Vertegenwoordiging van België bij de Europese Unie, maar wil aan de minister de nodige aandacht vragen voor het voortzetten en vermeerderen van die inspanningen, ook op de andere domeinen.

Minister *Kris Peeters* antwoordt dat minister Geert Bourgeois, bevoegd voor buitenlands beleid, dit onderwerp reeds ter sprake bracht binnen de Vlaamse Regering. De vraag is hoe informatie, niet alleen over de Vlaamse visie en besluitvorming, maar ook over bestaande maatregelen die efficiënt zijn en die mogelijk op Europees niveau een meerwaarde kunnen opleveren, het best kan worden overgebracht. De Vlaamse Regering wil dit ter harte nemen en de bevoegde minister zal verdere initiatieven nemen.

Wat betreft de bevoegdheid leefmilieu is het de intentie van de minister, gedeeld door de commissie Leefmilieu van het Vlaams Parlement, om meer te wegen op de Europese besluitvorming. Die doelstelling is ook opgenomen in de beleidsnota van de minister. Belangrijk is de juiste instrumenten te hanteren en op het juiste moment tussen te komen. Met de commissie Leefmilieu is alvast de afspraak gemaakt om regelmatig de stand van zaken van de Europese dossiers te bespreken.

Malaise in het Europese milieubeleid?

De heer *Rudi Daems* meent dat er momenteel een malaise heerst in het Europese milieubeleid. Bij de bespreking van de vorige editie van ‘Vlaamse vinger aan de Europese pols’, in april 2005, heeft de minister al de beeldspraak gebruikt van de heer José Manuel Barroso, voorzitter van de Europese Commissie, die stelde dat hij tijdelijk extra aandacht zou besteden aan “één van zijn drie zonen”, met name de economie, omdat die even meer aandacht nodig heeft dan het sociaal en ecologisch beleid. Leefmilieu dreigt volgens het lid echter meer en meer verweesd achter te blijven. De aanpak van de nieuwe commissaris voor Milieu, de heer Stavros Dimas, en de vervanging van mevrouw Catherine Day aan het hoofd van het directoraat-generaal Milieu lijken dat volgens het lid te bevestigen.

Minister *Kris Peeters* repliceert dat de beeldspraak over “de drie zonen” een uitspraak van de heer Barroso betreft en niet van de minister. De beeldspraak mag ook niet verkeerd worden geïnterpreteerd. Het lijkt nooit de bedoeling te zijn geweest om de kinderen ‘ecologie’ en ‘sociaal beleid’ te verwaarlozen, wel om extra aandacht te besteden aan de economie. Bovendien wordt het beleid vorm gegeven door de voltallige Europese Commissie en het Europees Parlement en de minister heeft niet de indruk dat de ecologische dimensie daarbij wordt verwaarloosd.

Actuele en komende dossiers en standpuntbepaling

Uit het gegeven overzicht blijkt volgens de heer *Rudi Daems* ook dat bepaalde dossiers vertraging oplopen, wat zijn stelling over een malaise in het Europese milieubeleid illustreert. Eerder werd gesteld dat voor het einde van 2005 belangrijke doorbraken werden verwacht inzake de thematische strategie duurzame ontwikkeling, de biodiversiteitsdoelstelling 2010 en ook inzake REACH. Uit de besluitvorming blijkt eveneens dat de lidstaten vaak een lauwe positie

innemen, wat het klimaatbeleid betreft bijvoorbeeld inzake de opname van de luchtvaart in de emissiehandel of inzake het schrappen van de uitstoot van kleinschalige installaties (onder de 25.000 ton). De ontwerprichtlijn betreffende de bescherming van het grondwater tegen verontreiniging is ook niet erg ambitieus. De Europese koepel van milieuverenigingen geeft zelfs de voorkeur aan het afvoeren van de richtlijn. Ook de recente beslissing inzake de emissies van fluorhoudende broeikasgassen getuigt niet van een sterk milieubeleid.

De heer Daems stelt verder dat hij in de toelichting meer aandacht had verwacht voor de dossiers die de komende maanden op de agenda van de Europese ministerraden komen. Het Vlaamse standpunt over LIFE+ is wel duidelijk en de spreker kan dat standpunt bijtreden. Voor andere dossiers is het standpunt van Vlaanderen of België minder duidelijk. Er werd bijvoorbeeld geen informatie gegeven over een cruciaal dossier als de Thematische Strategie Luchtkwaliteit. België zou volgens de informatie van het lid een eerder zwak standpunt innemen in het debat over het eventuele verlagen van of het toestaan van afwijkingen op de grenswaarden, onder meer inzake fijn stof. België zou ook niet afkerig staan tegenover het uithollen van de juridische mogelijkheden van burgers en besturen om op te treden wanneer de grenswaarden worden overschreden. Nochtans hebben landen als België en Nederland veel te lijden onder verontreiniging door fijn stof.

Verder heeft de heer Daems vragen over de capaciteit van Vlaanderen in een aantal dossiers. Het mariene milieu is in eerste instantie een federale aangelegenheid, maar omdat de vervuiling niet stopt aan de laagwaterlijn, is het belangrijk dat ook het Vlaamse Gewest actief bij de standpuntbepaling wordt betrokken. Is er echter voldoende capaciteit op het Vlaamse niveau om een dergelijke actieve rol te spelen? Dezelfde opmerking geldt voor het debat over de GGO's. Het gaat enerzijds deels om een federale bevoegdheid, maar anderzijds werkt de Vlaamse minister bevoegd voor landbouw wel aan een ontwerpdecreet inzake coëxistentiemaatregelen. Het is niet duidelijk waar Leefmilieu in dit debat blijft. De Vlaamse minister voor Leefmilieu zou volgens de heer Daems sterker in dit debat aanwezig moeten zijn, zowel op Vlaams als op Europees niveau.

De heer *Patrick Lachaert*, voorzitter, merkt op dat in de commissievergadering van 1 december 2005 dieper zal worden ingegaan op de Thematische Strategie

Lucht, naar aanleiding van de subsidiariteitstest die wordt uitgevoerd over een mededeling en een ontwerp van verordening van de Europese Commissie.

Minister *Kris Peeters* antwoordt dat veel fijn stof in Vlaanderen afkomstig is van omliggende industriële regio's en van het wegtransport. Het is dus bij uitstek een Europese aangelegenheid. De minister begrijpt dat de heer *Daems* meer tekst en uitleg wil bij de voorbereiding van de standpunten, maar wijst op de unieke situatie bij de voorbereiding van het Belgische standpunt. Er kan maar een Belgisch standpunt op Europees niveau worden vertolkt nadat er een consensus is tussen de betrokken overheden op Belgisch niveau. Niettemin wordt vanuit de Vlaamse bevoegdheid Leefmilieu getracht om maximaal te wegen op zowel het Belgische als het Europese niveau en de minister gaat ervan uit dat in de vorige legislatuur dezelfde inspanning gebeurde. De volgende maanden kan volgens de minister wel terug worden gekomen op door de heer *Daems* aangehaalde thema's.

De heer *Patrick Lachaert*, voorzitter, stelt voor dat schriftelijk nog informatie wordt meegedeeld over de standpunten inzake de thema's die door de heer *Daems* werden aangehaald.

Minister *Kris Peeters* is bereid standpunten mee te delen maar benadrukt dat het Vlaamse standpunt vaak evolutief is. Tijdens het overleg op Belgisch niveau wordt het standpunt vaak genuanceerd en bijgeschaafd. De minister wil niet herhaaldelijk worden geconfronteerd met de vraag waarom het initiële Vlaamse standpunt niet werd overgenomen op Belgisch niveau. Het meedelen van het Vlaamse standpunt mag er niet toe leiden dat het bereiken van een Belgische consensus onmogelijk wordt.

De heer *Rudi Daems* ziet 'Vlaamse vinger aan de Europese pols' als een instrument om de temperatuur van de Europese dossiers te meten. Daarbij is niet alleen de stand van zaken belangrijk maar ook de positie die de betrokken Vlaamse minister inneemt. In de toelichting heeft de heer *Verheeke* duidelijk gemaakt wat het standpunt is inzake REACH en LIFE+, dossiers die al verder staan in de besluitvorming, maar ook voor andere dossiers is die informatie aangewezen. Voor een Vlaams volksvertegenwoordiger is het belangrijk te weten welke positie de minister bijvoorbeeld inneemt in de lopende discussie over de grenswaarden voor fijn stof en over GGO's. Die informatie kan het debat op Vlaams niveau en in het Vlaams Parlement voeden. Dat is volgens het lid ook de bedoeling van de zesmaandelijks bespreking van

het overzicht van voor Vlaanderen belangrijke EU-dossiers.

Minister *Kris Peeters* heeft geen bezwaar tegen een debat in de commissie over het Belgische standpunt en over de inbreng van het Vlaamse Gewest bij de totstandkoming van dat standpunt. De minister wil zijn visie over bepaalde dossiers voor het parlement uiteenzetten, maar benadrukt dat de procedure werkzaam en voldoende flexibel moet zijn. Van een mandaat om naar het Belgische overleg te trekken kan voor de minister geen sprake zijn, dat zou het ontwikkelen van een Belgisch standpunt kunnen belemmeren.

De heer *Erik Matthijs* meent dat de bedoeling van 'Vlaamse vinger aan de Europese pols', en de uitnodiging aan leden van het Europees Parlement om de vergadering bij te wonen, moet zijn om in een vroeg stadium te worden geïnformeerd over Europese initiatieven. Het is aan de commissie Leefmilieu om naar aanleiding daarvan eventueel een discussie te voeren over bepaalde thema's en een standpunt in te nemen dat aan de minister wordt meegedeeld. De minister kan met dit standpunt rekening houden bij de interministeriële conferenties en voorbereidende vergaderingen van de Europese Raden Leefmilieu. Het gaat volgens de heer *Matthijs* dus over de inbreng van het parlement eerder dan over het standpunt van de minister.

De heer *Patrick Lachaert*, voorzitter, begrijpt dat de minister pas een definitief standpunt kan vertolken op het ogenblik dat er een Belgisch standpunt is. De commissie Leefmilieu van het Vlaams Parlement heeft echter het recht bij te dragen tot de voorbereiding van de Vlaamse inbreng en kan zich daarover informeren, personen horen en een debat voeren. De bedoeling van 'Vlaamse vinger aan de Europese pols' is inderdaad om, in tegenstelling tot voorheen, het parlement in een vroeg stadium te informeren over nakende Europese dossiers.

De heer *Bart Staes*, lid van het Europees Parlement, komt terug op de coëxistentiemaatregelen voor GGO's die worden voorbereid door de Vlaamse minister van Landbouw. Welke rol speelt de minister van Leefmilieu hierin? In hoeverre is de minister en de leefmilieu-administratie betrokken in de voorbereiding van de besluitvorming terzake?

Minister *Kris Peeters* stelt dat inzake GGO's het initiatief bij de minister van Landbouw ligt. Er zijn uiteraard milieu-aspecten aan de orde en die worden dan

ook ingevuld door de minister en zijn administratie. Indien de commissie dat vraagt, is de minister bereid om, in overleg met de minister van landbouw, die invulling te verduidelijken in een commissievergadering.

Namens de minister wordt eraan toegevoegd dat de procedure voor het in het veld brengen van GGO's op federaal niveau gereguleerd is. De knowhow voor de opvolging van leefmilieu-aspecten zit bijgevolg vooral op federaal niveau.

REACH en KMO's

De heer *Dirk Sterckx*, lid van het Europees Parlement, wijst op de mogelijkheid dat nu snel een politiek akkoord wordt bereikt over REACH, een akkoord dat als compromis tot op zekere hoogte aanvaardbaar is voor de grote bedrijven en de milieubeweging. De heer Sterckx vreest echter voor de gevolgen voor kleine bedrijven, niet alleen bij de producenten maar ook bij de gebruikers van chemische stoffen. Talrijke KMO's werken met chemische producten en zullen het moeilijk krijgen met de verplichtingen die uit de verordening voortvloeien. Dat zou tot een schaalvergroting kunnen leiden, ook al is dat niet de bedoeling van het ontwerp. In hoeverre worden door België pogingen ondernomen om dit soort gevolgen te beperken?

Minister *Kris Peeters* stelt dat dit probleem is besproken op de Raad Milieu van oktober 2005 in Luxemburg. Verschillende lidstaten hebben – terecht volgens de minister – de opmerking gemaakt dat ook rekening moet worden gehouden met de impact van de verordening op de kleine en middelgrote ondernemingen. De minister gaat ervan uit dat de definitieve tekst de leefbaarheid van de kleine bedrijven niet in het gedrang brengt. Na de genoemde Raad, waar dit sterk werd benadrukt, zijn er geen verdere acties ondernomen.

De heer *Bart Staes*, lid van het Europees Parlement, laat opmerken dat zowel door de industrie als de milieubeweging zeer sterk werd gelobbyd inzake REACH. De bezorgdheid over de impact op de kleine bedrijven is de europarlementsleden dan ook bekend. De heer Staes vraagt zich echter af of dit probleem niet wordt overdreven. Vele KMO's zijn gebruikers en dus ontvangers van chemische stoffen, maar de bewijslast ligt in die gevallen bij de leveranciers. Volgens de informatie zou slechts een miniem

percentage van de KMO's zelf chemische stoffen produceren.

Minister *Kris Peeters* antwoordt dat de gehanteerde definitie van KMO de cijfers kan beïnvloeden. De bezorgdheid is niettemin terecht omdat bij de kleine en middelgrote ondernemingen zowel gebruikers als producenten van chemische stoffen zijn. De impact mag niet worden onderschat, ook gelet op het grote aantal kleine en middelgrote ondernemingen in Vlaanderen. Het is dan ook belangrijk dat geluisterd wordt naar de standpunten van de belangengroepen en federaties. De huidige ontwerp tekst bevat volgens de minister echter elementen, zoals de 'one substance, one registration'-benadering, die tegemoetkomen aan bepaalde verzuchtingen van de sector.

De heer *Dirk Sterckx*, lid van het Europees Parlement, vraagt of de minister probeert in kaart te brengen wat het effect is voor kleine én grote ondernemingen in Vlaanderen. De grote chemische bedrijven en de milieubeweging geven inderdaad heel wat informatie en aanbevelingen door aan de beleidsverantwoordelijken en parlementsleden. Maar beschikt de minister zelf over meer gedetailleerde informatie over de verdeling en de grootte van de producenten en gebruikers van chemische stoffen in Vlaanderen?

Minister *Kris Peeters* antwoordt dat op zijn kabinet de vertegenwoordigers van de betrokken organisaties werden ontvangen. De minister gaat ervan uit dat deze organisaties over de nodige kennis beschikken om het effect van de voorstellen te kunnen inschatten en vindt het belangrijk dat met hun opmerkingen rekening wordt gehouden. Een gedetailleerd overzicht van de impact op de diverse Vlaamse ondernemingen is de minister niet bekend.

De verslaggever,

Erik MATTHIJS

De voorzitter,

Patrick LACHAERT
